

Szerkesztői szállítás:

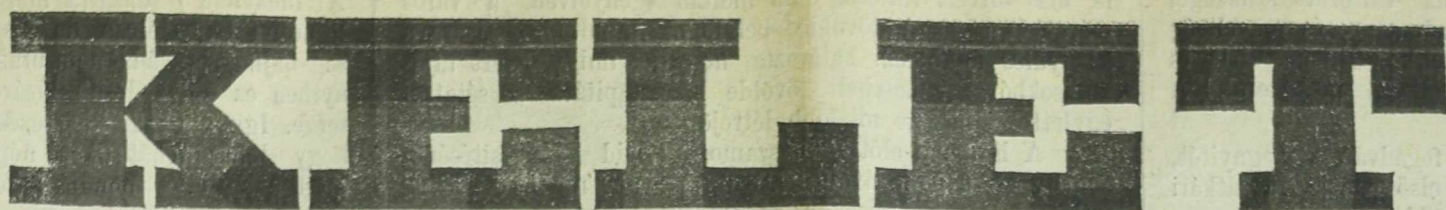
Belső-farkashegy 55. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények címzendők.

Az értekezések díjaztatnak. Kéziratok nem adnak vissza.

Előfizetési díj:

Egész évre	12 frt.
Félévre	6 „
Negyedévre	3 „
Egy hóra	1 „

Megjelenik minden nap, az ünnepeket követő napok kivételével.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hova az előfizetések s hirdetések küldendők.

Hirdetési díjak:

Négyezer hasábozott garmond sor ára 6 gr. Helyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakori hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetések felvételnek:

Bécsben: Oppelk Alajosnál (Wollzeile 22. Haasensteint és Voglernél (Neuer Markt 11.)
Pesten: Lang Leopoldnál (Erzsébet-té 9 szám emelet.)

„KELET“

előfizetési föltételei:

Egész évre 12 frt. Negyedévre 3 frt.
Félévre 6 frt. Egy hóra 1 frt.

Egyes szám ára 5 kr.

Az előfizetési pénzek — legcélszerűbben postai útvánnyal — Kolozsvárra, Stein János könyvkereskedésébe küldendők.

A „Kelet“ kiadóhivatala.

Az erdélyi országos muzeum-egylet.

(Sz.) A muzeum-egylet ma tartja ez évi közgyűlését, melyről lapunk más helyen hoz értesítést. Nem is arról akarunk szólni ezúttal, hanem egy régi és őszintén szólva nagyon is fájó sebet kívánunk és alkalomból, a kormány és országgyűlés, de mindenek fölött a közvélemény előtt föltárni, miután amaz előbbieket nem csak egyszer láták e sebet, de a nélkül, hogy csak legkisebbet is tettek volna orvoslására.

Az 1841—3-ki országgyűlést illeti a kezdeményezés dicsősége, melylyel (1843. jan. 17-ki ülésében) egy erdélyi országos muzeum-egylet megalapítását — a Kemény grófok, József és Sámuel, nagylelkű adományára és indítványára — elhatározták, 100,000 ezüst forintot kívánván fordítani az alapítandó muzeumba, s azonkívül a kinevezendő m. tisztviselők fizetéseit is meghatározván. E határozat azonban szentesítést nem nyervén: az eszme egészen 1856-ig szunyadt a hamu alatt, midőn „Erdély Széchenyiye“ újra életre hívta azt, és nagy és hosszantartó küzdelmek árán a legfelsőbb helyen is elismertetést nyert 1869-ben „az erdélyi országos muzeum-egylet“, maga a tulajdonképi alapító gróf hajlékot is nyújtván ez intézetnek, saját kéjpalotájá odaajándékozásával. És erre megindult a lelkes és buzgó közadakozás országsszerte, úgy, hogy a főúron elkezdve, le az egyszerű földmivesig, mindenki beszállgatván filléreit: az alapítóké maig 196,000 ftra és 650 darab aranyból álló tartaléktőkére emelkedett föl.

A kezdetben szerény intézet azonban mindig nagyobb és nagyobb méreket öltött; a könyv-, kép- és régiségtár legkivált magánadakozások útján mindig gyarapodott, a természetiek gyűjteményei pedig ajándok, gyűjtés meg vásár útján oly széles és mindig szélesebb körre terjedtek, hogy a Mikó-féle épület ma már csakis a természetiek — felének — befogadására elégséges, a többi gyűjtemények pedig bérelt s tűzvész és más elemi károktól éppen nem biztosított helyiségekbe szorultak; sőt maga a muzeum-épület sem biztosítja a megbecsülhetlen értékű gyűjteményeket az orv-kezeztől, mint azt a tapasztalat elég sajnosan bizonyítja. De természetes, hogy a fölszaporodott és a szétszórta szállásokba elhelyezett gyűjtemények mind több szellemi munkást is vettek igénybe, mi aztán, magától érthető, a kiadásokat is folyton emelte, úgy, hogy p. o. az 1871-ki költségvetés 13,820 frtnyi kiadást előirányoz, melynek fedezésül — bár 2216 frtnyi (remélt, de bizonyára be nem folyó) kamathátrálék is a bevételek sorában szerepel — csakis 13,477 frtot képes fölmutatni, s így már csak a papíron is 342 frtnyi deficit jelentkezik. És hogyan vannak a kiadási tételek előirányozva! A könyvtárnok és termézzettári ör — Szabó Károly és Brassai Sámuel — e két, mondhatni európai hírű tudós, egyenként 1000 forinttal! és így tovább, s még így is, még ily előirányzat mellett is deficit!

A muzeumi közgyűlés e tények elszomorító — s csak szegénységünk menti, hogy nem: szégyenletes — voltát be is látá jó korán s már 1868-ban, mindjárt az alkotmányosság újraébredésekor megindult kérni, könyörögni.

Országgyűlésnél és kormánynál hangsúlyozá egy ily tudományos intézet fontosságát, melyet, ha magánadakozás útján nem létesült volna, az államnak lenne kötelessége életre szólni; hivatkozott az

1841—3-ki erdélyi országgyűlés határozatára, föltárta az intézet sebeit, rámutatott az elodázhatlan cultur-feladatokra, melyek megoldása méltán ez egylettől várható; föltünteté a veszélyt, mely az egylet szegénységéből, gyűjteményeinek elszórtságából és biztosítatlan voltából származik s előadta mindenek fölött, hogy a fölszaporodott gyűjtemények tetemes része használhatlan és romlásnak indul, mert nincs hely, hova fölláttassék: s kért egy alkalmas épületet, az országos muzeum-egylet épületének emelésére 200,000 frtot, berendezésére 50,000 frtot egyszer s mindenkorra. A kormány válasza tagadó volt, mert azon év költségvetése már tárgyalva volt, némi biztatás nyújtott azonban a következő évre. Ennek következtében még azon évben részletes kimutatás terjesztetett az oktatásügyi ministeriumhoz a muzeum-egylet vagyonáról, bevételeiről, kiadásairól. Semmi eredmény. A kérés 1869-ben megújították; fölfejtve ismét a kiáltó szükség; hangsúlyozva a kolozsvári tervbe vett egyetem érdeke, mely előnyösen támaszkodhatnék a muzeum gyűjteményeire, fűvészkertjére stb. Ismét semmi eredmény! Közbejön, hogy a muzeum távoli, szabad helyen álló épületbe rablók törnek be, a muzeumi előjáróság ismét folyamodik; mellőzi előbb fölszámolt érvét, melylyel az 1841—3-ki országgyűlés határozatára hivatkozott, miután a ministerium ez érvet — „tekintve a változott viszonyokat, s a kincstár tulterheltségét, nem elégségesnek“ nyilatkoztatta, s csupán a mivelődési érdekeket állítja előtérbe — mind hasztalan, az eredmény ép annyi, mint előbb: semmi és ismét semmi!

A muzeum-egylet azonban még sem csügged! Még egyszer előkeresi az 1841—3-ki országgyűlés jegyzőkönyveit, s látja, hogy az 1842. dec. 23-iki ülés 541-ik pontja alatt az akkor tervezett közintézetekre (színház, muzeum) előirányzott költség fedezéseül az insurrectionalis alap, meg azon összeg is fölvétetett, mely az országház alapjából az épület elkészülte után fönmaradt; és miután a kolozsvári nemzeti színház 1861-ben, az akkori udvari korlátnokság útján, az insurrectionalis alapot kinyerte: folyamodik 1869-ben a ministeriumhoz, hogy e praecedens eset folytán a 18,890 frtból álló országházi alap illetékes tulajdonosának, a muzeumnak szolgáltatassék ki. S az eredmény? Nó, az eredmény látható a fentebbi eseteknél.

Valóban nem tudja az ember mire vélni e folytonos, e következetes mellőztetést egy ily intézettel szemben, melynek fontossága elvitázhatatlan, s mely különösen Erdély természeti képét oly kimerítőleg birja gyűjteményeiben, hogy maga a tudós külföld is mind gyakrabban folyamodik hozzá ismeretszerzés végett.

Az országgyűlés ugyan egyszer foglalkozott vele; akkor a válasz az volt: majd a kolozsvári egyetem fölláttatásakor! Most, a febr. 23-ki ülésben, Simay Gergely ismét kért szerény 10,000 frtot ez intézet számára a költségvetésbe fölvételni, s az indítvány a pénzügyi bizottsághoz útasított; meglátjuk, ha ismét és még fájdalmasabban a fennebbi eredményt kell-e e fölszólalásra nézve is regisztrálnunk. Meglátjuk, ha erdélyrészi képviselőink lesznek-e képesek, mint egy ember föllátni és megkövetelni, nem Erdély, hanem az egész haza, a tudományosság, a méltányosság, az igazság nevében, hogy a cultura e nevezetes tényezője ne tekintessék mindvégig mostoha gyermekként!

Hivatkozunk az 1841—3-ki országgyűlés határozatára, hivatkozunk a Kemény grófokra, gr. Mikó Imrére és ama hazafiui föllángolásra, mely 1856—59-ben megteremté magánadakozás útján ez országos intézetet, s kérdjük az egy-haza képviselőitől, hogy a magánosak által akarja-e magát megszégyenítettetni?

Vagy kiáltó szó lesz e hivatkozás is a pusztában??

Az erdélyi muzeum-egylet közgyűlése.

A szép számmal felgyűlt tagok éljennel fogadván a belépő gr. Mikó Imrét, az elnökölő gróf a következő szép beszéddel nyitja meg a gyűlést:

Tisztelt közgyűlés! Mostanság, közügyekben való

csaknem folytonos távollétem miatt, mondhatni a véletlenség műve, hogy e helyen ma én viszem az elnök tisztét. De bár kissé meglepetve, azt mégis — mint kedvesebb kötelességeim egyikét — készséggel teljesítem. Az erdélyi muzeum s az azt megalapító egyesület az, a melynek létezése nekem különös öröm, belső fejlődése s nemzeti culturánkra üdvös kihatása legfőbb vágyam s hanyatló korom élető reménye.

Két körülmény teszi előttem mai gyűlésünket különösen fontosá; egyik: mert én most vagyok először az egyesületnek első tíz évi életszaka lefolyása után az öt évre megújult társulat nyilvános körében; másik: mert meggyőződésem szerint a csak imént lejátszott európai tragodia nemzetünkre nézve a létező közművelődési intézetek fenntartását s ujjakkal, életerősökkel gyarapítását teszi első szükségé, sőt életföltételé.

Nem kétlem: közmeggyőződés a tisztelt gyülekezetben, hogy e tudományi intézményünket, ha még nem volna, bár mi áron, késedelem nélkül meg kellene teremtenünk. Ebből természetesen foly, hogy mivel, hála Istennek! meg van, minden igaz hazafinak örömmel kell arról tudomást venni, azt fenntartani s rendeltetésének minél inkább megfelelővé tenni igyekezni.

Vajon új szervezkedésünk s egyesületünk gyűjtési és tudományos munkássági erő kifejtése haladást vagy megállapodást tanúsít-e? erről nyilatkozhatnék a sajtó, de a mai hivatalos jelentések és tárgyalások is feleletet adnak.

Évszaki gyűléseinket nagy gyűléseknek neveztük eddig, mert nagy időközökben tartjuk s azokon nagyobb fontosságú ügyeinket intézzük el, vagy mert nagyszámú részvénys és hallgató közönség keresi fel. Máskor közgyűlés volt neve, azért, mivel azon az egész egyesület közügyei, tehát közérdekek felett, közérzelemmel, a közjóra irányuló akarattal értekezünk s végeztünk. Vajha gyűléseink e nemes természetüket mindenkor megtartanák! Vajha élénk tudásvágytól lelkesülő honfiak koszorúja töltené be e templomát a tudománynak és közügyeknek!

De a közgyűlések mint az egyesület beligazgatásának irányzói s legfőbb ellenőrzői is fontosak. Minden egyesület egy szerves társaság; tagjainak bizonyos szabályszerű, s mintegy alkotmányos joga és kötelessége van, melyet közvetlenül csak a közgyűlésen gyakorol, máskor át van az ruházva választottira. A ki a jog becsét ismeri, érdeklődni kell a közgyűlések által, mert itt tudhatja meg egyenes és tiszta forrásból, hogy a bizalmával megtisztelték, szép hatáskörüket a közjó előmozdítására egész igyekezettel felhasználták-e, vagy tán mellékes tekintetek, önérdek vezette-e lépéseikben?

A kik az egyesületek közügyei vezetésére vállalkoztak, szolgálai, nem urai a testületeknek, javalmakat kötelezettségekkel élveznek, miket egyaránt kell méltányolniok. Szívökben bizonyos melegséget kell érezniök a közérdekek iránt; örömeiket kell hogy találják azok gyarapodásában, szóval, lelkesülniök kell pályájuk iránt. A közönségben csak ez költ viszonyos érdekeltséget, az egyesület tagjait ez tartja össze, ez hangolja kedvezően a közvéleményt.

Helyesen nevezték az egyesületeket erkölcsi testületeknek. Ez jó hasonlatosság. Mig rendes a szív verése, jó a testi egészség. Ha a testületek központi szervei élénk munkásságot tanúsítanak, mig azok munkakörében eleven-ség, mozgás van, ez a külső tagokban is érdekeltséget költ fel, munkára serkent, áldozatra buzdít, s az egyesület élete erőssé lesz, hatása növekedik, jövője biztos.

Ellenkező viszonyok ellenkező eredményeket szűlnek. Igaz, tisztelt gyülekezet! hogy az egyesületi téren való sikeres munkássághoz nagy mértékű értelmi fejlettség s élénk közszellem kell. Példa erre Észak-Amerika és Anglia, ama két boldog ország, hol a társulás szelleme bámulatos műveket alkot és tart fenn, s a polgári jólét és nemzeti cultura egyik fő forrását épen ez képezi. Magán társulatok alapítanak itt óriási gyárakat, muzeumokat, egyetemeiket, könyvtárakat, ezer meg ezer népiskolát.

Ha élni akarunk, nekünk is 'el kell sajátitnunk az angol erényt és amerikai közszellemet.

Nekünk, tisztelt gyülekezet! majdnem mindenben akadály a pénzszükség. Ezen azonban politikai helyzetünk reméltem naponkénti javulása, öröknök buzgalommal fokozása, s idővel a kormánynak is gondoskodása segített.

Ne szűnjünk meg szeretni és segíteni szép intézményünket, mely hazánk egyik díszé s méltó büszkesége. Senki jobb szolgálatot nem tesz honának, mint ha tudományos és közműveltségét intézeteit tehetsége mértéke szerint szellemileg és anyagilag gyámolítja.

Akadályunk továbbá a közszellem hiánya. Minket csak a nyomás tart együvé, csak a zsarnokság fenyegetése fű szorosan egymáshoz s nemzeti intézeteinkhez. Higgyük el, az idő és Európa változott helyzete kötelességünké teszi, hogy közművelődési álláspontunkat minél inkább emelni igyekezzünk. Kicsiny nemzet elszigetelt állásban, csak magas értelmiség és kifejlett erkölcsi erő segélyével állhat fenn s védheti meg egyéniségét és szabad önhatározási jogát.

E végre a mi tisztünk: muzeumunknak folytonos gyarapítása, gyűjtés és szerzés, a tanulás, olvasás és tudományos munkálkodás minden eszközeinek megszerzése, rendben tartása s minden tanulni és dolgozni kívánóknak rendelkezésére bocsátása.

Vegyük ezt fontolóra, cselekedjünk az idők, a politikai viszonyok és nemzeti kulturánk változott szükségai szerint; ne feledjük, hogy csak a tudomány és műveltség teszi a népeket nagyokká és tisztelteké. Eljenek hát és virágozzanak tudományos és közműveltségi intézeteink! A közgyűlést ezennel megnyitom.

A gyűlés hangos éljenekkel fogadván a megnyitót, következett a kitűzött tárgysorozat első pontja, a titkári jelentés az ig. választmány évi működéséről, melyről, valamint a többi tárgyakról jövő számunk bővebben szól.

BELFÖLD.

Kolozsvár város képviselő testületének február 25-én tartott közgyűlése.

Elnökölt a polgármester. Ülés kezdete d. u. 4^{1/2} órakor, az előbbi közgyűlés jegyzőkönyve hitelesítésével.

Dr. Pataky Dániel és Varga Ferencz elhalt képviselők s belfogyasztási adószedővé lett Stark Alajos képviselő helyeik a választáskor nyert szavazattöbbség rendje szerint következő Bodolai József, Lászlófy Ferencz és Böhm Jánossal betöltetnek.

Rajner Pál ö nmltóságának belügyministerségtől visszalépése s bucsurátát, Tóth Vilmos m. k. belügyminister urnak pedig beköszöntő köriratát közgyűlés tudásul vevén, utóbbihoz üdvözlő feliratot intéz.

Olvastatik a belügyministerium leirata, melyben Züllich István nyugalm. főispáni helytartónak a városi törvényszék 1866—67-ki vezetéseért igényelt s a képviselőtől indokolva már két ízben megtagadott 1000 frt pótfizetése ügyét újabban is a közönség méltányossági érzeteibe ajánlja.

A leirat kiemeli, mikép városunk az államtól azon időre, míg az említett ur működött — jelentékeny pénzesegélyt nyert törvénykezési költségeire, melyből a törvényszék vezetőjét, kinek hasznos szorgálatai általán előismerve voltak, méltán illeti a kért pótfizetés. — Ezen ügyet a képviselő az e tárgyban már korább is kiküldött bizottsághoz tette át, újabbi véleményezésre.

A város törvényszéki és közigazgatási fogdái szerezésére múlt évek során tett költségekből a belügyministerium a közigazgatási raböltönyök s egyéb czikkek mintegy 750 frtnyi kiadását az állampénztárból megtéríthetőnek nem találván, az erre vonatkozó leirat tudásul vétele mellett e költséget a képviselő végleges kiadásba tétetni olykép határozta, hogy az iyerszerű költségek jövőre a rabok által teendő munkák jövedelméből lehetőségig helyre-pótolassanak.

A hidelvi nagyhid megerősítésének 5800 fto tervét és költségszámítását a VII-ik (építészeti) szakbizottmány szakértő mérnökkel felülvizsgáltatván, ajánlata nyomán e terv kivitele, szakavatott mesterekkel teendő egyezmény útján határozatba ment, egyuttal a rendőrségnek szoros kötelességévé tétetvén, hogy e hid táján a magán telkekről semminemű szemét s rondaság a nagyszamosba többé vezetve ne legyen. A bizottsági vélemény egy nagyszamosi 2-ik hidnak kőből vagy vasból eszközözendő építése iránt is foglalván magába javaslatot, ennek tárgyalása későbbi alkalomra halasztatott.

A városban termelt és fogyasztott szesz akója után veendő 78 kr. községi adó beszédése, a raktárok leltározása ellen a termelők felfolyamodására közbe tett felsőbb rendelet nyomán, több év óta fennakadást szenvedvén, a szesztermelők azon ajánlata lett elfogadva, hogy ez adóban a multról mindegyütt 1200 fto fizetnek. Egyuttal elhatározatott, hogy ez adó már most a termelőktől havonként bemutatandó üzleti könyvekből vétessék számba, s a város e pangásban levő jelentékeny joga értékesítése végett a kormányhoz nyomatékosan felirat intézendő.

A m. kir. honvédség lövöldei helyiséget szükségel-

vén s egy polgári lövölde felállítását városunk közönsége is, más művelt városok után méltán igényelvén, a város mérnökét a pesti lövölde belalkata tanulmányozására a közgyűlés felküdendi határozta, hogy az imig nyert tájékozásokból egy helybeli lövölde megalapítása a sétatéri egylett elintézve mielőbb létrejöjjön.

A hidkapu előtti kis-szamosi köhid kiszélesítésénél némely előre nem látott állások válván múlt évben az építés alatt szükségessékké, ezek munkatöbbségét, szakemberek hivatalos számbavétele alapján, 140 frtban a vállalkozó építész részére, a kiegyezett bérrel felül a képviselő meg-szavazta.

A kaszárna házmestere Mayer Ferencznek egy kurta öl tűzifa, miként foglalkozása tekintetéből az eddigi években megszavazva volt, a jelen tölre is kiadatni határozatott.

Végre a helybeli polgári iskola jövő marcius hó 3. és 4-ik napjain tartandó téli félévi nyilvános vizsgáira az iskolaszék meghívását vevén a képviselő tudásul, esti 6^{1/2} órakor szétoszlott.

Országgyűlési tudósítás.

Pest, febr. 24.

Elnök: Somssich Pál; jegyzők: Széll, Paracetic.

A kormány részéről jelen vannak: gr. Andrassy, Kerkápoly, Horváth, Gerove, Szlávay miniszterek, Hollán Ernő honvédelmi államtitkár.

Kérvényeket nyújtanak be: Kállay Ákos, Helfy Ignác, Csanády Sándor, Simonyi Ernő, Csernátany Lajos, Vidacs János.

Éder István interpellatiót intéz a pénzügyminiszterhez, azon alkalomból, hogy a miniszter Csongrád város elemi csapások miatti adóelengedési folyamodványát kedvezőtlenül intézte el?

Kerkápoly pénzügyminiszter kijelenti, hogy még harmadszor is hajlandó e tárgyat megvizsgálni.

Felvétetvén a napirend, tárgyalás alá kerül az 1871-ik március hóban viselendő közterhekről és fedezendő kiadásokról szóló t.javaslat.

Ürményi Miksa előadó ajánlja a törvényjavaslatot elfogadni.

Csanády Sándor nem akarván a jelen kormányának az indemnity megszavazása által bizalmat szavazni, az előterjesztett törvényjavaslatot részletes vita alapjául el nem fogadja. A ház többsége azonban a javaslatot általában és részleteiben elfogadja.

Végleges megszavazás holnap.

Második tárgy: 1868: XL. tez. 12-ik és 1868: XLI. tez. 6-dik §-nak módosítását illetőleg a honvéd lovas századok szaporításáról szóló honvédségi törvényjavaslat.

Pulszky Ágost a különvéleménynek ellene szólva, pártolja a központi bizottság jelentését.

Vécsey Tamás pártolja a kisebbségi különvéleményt.

Gr. Zichy Nándor azt kívánja, hogy a honvédség iránt táplált sympathia a hadsereg iránt is tápláltságok, melynek a honvédség csak kiegészítő része, Egységes szervezetet lát szükségesnek, külön honvédségi tüzérség felszerelése nem szükséges.

Tiszta Kálmán nem mmlaszthatja el, hogy a miniszterelnök tegnap, az egész ellenzék gyanúsító szavaira ne reflektáljon. Azon vád ellen, hogy az ellenzék a honvédségi intézménytől elidegeníteni törekszik a közvéleményt, megjegyzi, hogy ezt ő nem teszik, hanem teszik azok, kik egyáltalán elidegenítik a katonáskodástól a honpolgárokat, kiküldvén őket idegen népek közé.

Az ellenzék most, midőn a kormány kijelenti, hogy külről jövő akadály fen nem forog, méltán szól fel az ellen, hogy a kormány most önmaga akadályozza a honvédség teljes felszerelését. (Helyeslés balról.)

tem szokását, hogy pénzt hord derekán (különben a mé-szárosok és marhakereskedők is így szoktak nálunk) s olyan esztelen valék és kifecsegtém! Még azt is mondtam tréfából, hogy nem is lenne olyan nagyon rossz, ha elvinnénk belőle! A vén boszorka (oh! Floresztan ur, nem is volt ő néni!) azonnal összesugott a val utálatos zsi-ványnyal, Luigival és czinkosával. Anyám sirjára esküszöm önnek, (a ki becsületes asszony volt, nem mint én!) hogy maig sem tudom, kik voltak ezek az emberek! Összevisz-sza csak annyit tudok, hogy az egyiket Luiginak hívták, hogy mindketten Bukarestből jöttek és valószínűleg nagy bűnösök voltak, mert bujkáltak a rendőrség elől s aranyat, ékszereket dugattak. Ez a Luigi rettenetes egy terem-tés volt: embert ölni kicsiség volt neki! Minden nyelvet tudott s leveletem is ő írta volt; a portékákat is, miket a szakácsnő ellopott, ő szerezte vissza. Tudott mindent! Min-dent! Mindent! Rettenetes egy terem-tés volt! Az öreg asszony nyál elhitette, hogy őnt bizonyos itallal csak elká-bitja, kiviszi a város végére s később a val áll elő, hogy nem tud semmiről semmit, s őn bizonyosan igen mélyen tekintet a pohár fenekére; de a gyalázatos már előre ki-csinálta volt, hogy jobb lesz, ha kiexpediálja őnt a világ-ból, hogy a kutya se ugasson aztán őn után! Ő írta amaz utálatos levelet és az öreg csefoggással, sőt mondhatom erőszakkal távolított el! Én semmit sem gyanítottam s aztán borzasztólag is félttem ettől a Luigitól, ki azt mondta nekem: „Ugy levágom a nyakadat, mint egy tyuknak!” S mikor ezt mondta, olyan rettenetesen pödörte a ba-juszt!

Csellel egy bizonyos társaságba csalogattak... Ah Floresztan ur! magamtól szégyelem magamat és forró bűn-bánat könyeit ontom, mert bizonyára nem ily mesterségre születtem én! Az a gondolat, hogy bizonyos mértékben én voltam az, ki őn szerencsétlenségét előidéztém, majdnem

Nem követi miniszterelnököt a gyanúsítás terére. Az Alvinczyféle példázatra megjegyzi, hogy ha nem sült is el Simonyi Lajos éleze, de látszik, hogy talált. A népszerű-ség-hajhászás ivádat nem utasítja vissza egészen, csak a men-nyiben ez ténykedésük kizáró rugója gyanánt lőn feltűn-tetve. Így a 67-ki kiegyezést is megtámadta az ellenzék, hogy lehet tehát őket népszerűség hajhászással vádolni, mert azt aligha mondja a kormány, hogy az nem volt nép-szerű.

A kormánynak még 1867-ben kellett volna őszintén megmondani, hogy nem akarja a honvédség teljes felsze-relését keresztül vinni, mert most attól lehet tartani, hogy ily kormány nem csak a kormányon álló férfiak rokonszenvét oltja ki a népből, de általán a magyar kormány eszméjé-től idegeníti el azt. (Felkiáltások balra: sajnos, de igaz; ugy van.)

Azon vádat sem utasítja vissza, hogy ők önálló had-sereg sürgetése által keltenek bizalmatlanságot, mert ez is kötelesség. Végül rosálja azon törekvést, mely a honvédsé-get a közös hadsereggel összekapcsolni igyekszik — mert ott nem uralkodik oly szellem, mely nemzeti érdekeink elő-mozdítását célozná. Azon megjegyzés, hogy ily melléke-sen tárgyalni ez ügyet nem célszerű, bir ugyan bár nem döntő alappal és ő e tekintetben hajlandó engedni, ha a miniszterelnök ígéretet tesz, hogy még ez ülésszak alatt javaslatot terjeszt be a honv. tüzérség és műszaki csapatok szervezése tárgyában, különben Győrffy különvéleményét pár-tolja. (Élenk helyeslés és éljenzés balról.)

Gr. Andrassy Gyula honvédelminiszter tegnap-i ígéretéhez képest tárgyilagosan kíván az ügyszó szólni, ezt megelőzőleg a tegnapi és ma tett ellenvetésekre nyi-latkozik.

Szorosan a tárgyra térve megjegyzi, hogy a lovas-sági csapatok szaporítását szükségesnek találta a kormány; eddig ugyanis 82 zászlóalj honvédség van, egy zászlóalj majd 1600 embert — nemsokára tán 2000-ret is — szám-lál, a lovasság pedig egy zászlóaljnál 70 emberből áll 150 helyett, ez a szükségét világosan feltűnteti, hogy azonban az ellenzék által sürgetett tüzérség nem szervez-hető, az alább elsorolandó okokon kívül bizonyítja az is, hogy ma holnap 300,000-re szaporodik a honvédség száma, s csak a szabadságolt állomány honvédségnél most is több mint ezer tiszt, s 3 ezernél több altiszt hiányzik, a vállalkozók csekély számmal vannak, — kevés tüzérség annyi tisztet igényelne, a mennyivel 10,000 embert is le-hetne vezérelni.

Az ellenzék álláspontja igen kedvező e kérdésben, mert oly dolgot sürget, mi a harezképességet nevelné, de azt számításán kívül hagyja, hogy a jelenlegi honvédelmi törvény mellett, a keretrendszer alkalmazásával, állandó tü-zérség nem létesíthető; feleli azt, hogy a tüzérség szerve-zése a mostani honvédségi fegyverek tökélyesítésének ro-vására történne, mi inkább gyengíti a honvédség erejét, mintsem gyarapítja; feleli az ellenzék azt, hogy a rövid szolgálati idő mellett a tüzérség kiképezése lehetetlen.

Ezen okok mellett még az vezérli a kormányt, hogy csak annyit létesítsen a honvédség emelésére, mennyit az ország pénzereje megbir.

Elismeri, hogy a lelkesedés sokat tesz, de nincs azért Jókai-val egy nézet, hogy csak néhány ezer koka-r-dat kell kiosztani, s ugyanannyi honvéd támad utána. (Derűtlenség.)

Hogy pedig a fenti okok és nem közjogi akadály tartja vissza a kormányt, meggyőződhetnek, ha az angol-ok példájára, önkényes tüzérséget szerveznek egy vagy két batteriához, akkor látni fogják, hogy ez elé semmi közjogi akadály nem gördül. Ezek után kijelenti, hogy a különvéleményt nem fogadhatja el, s kéri a kormány elő-terjesztésének elfogadását. (Élenk hosszas éljenzés és he-lyeslés jobbról.)

Horn Ede pártolja a különvéleményt.

örültté tett s mégis elutaztam amaz emberekkel, mert ugyan mi lett volna belőlem, ha a rendőrség fölfedez vala bennünket? De aztán nem sokára mindnyájukat elhagyám, s habár most nyomorban és majdnem egy falat kenyér nélkül élek: lelkiismeretem mégis nyugodt! Ne kérdeje tő-lem, hogy egyáltalán miért mentem Nikolajewbe: csak nem felelhetnék önnek; rettenetes esküvel kötöttem le magam! Egy kéressel zárom be leveletem. Floresztan ur: Könyö-rületességből hadnagy ur, ha valaha szegény, kis Emiliá-jára gondol, ne tartsa őt gyalázatos ármánykodó gonosz-nak! Az örök Isten látja szívemet e perczen: nem va-gyok tisztességes személy, könnyelmű vagyok, de gonosz szívű nem vagyok. És szeretni fogom őnt mind halál-ig, kedves, hasonlíthatlan Floresztanom! És a legjobbat, a mi csak a földkereken van, azt kívánom önnek! — Ha leve-lem eljut kezeibe, oh kérem, írjon őn néhány sort, hogy tudjam: megkapta-e? Igen, igen boldoggá tenné ez által igaz hű szolgáját Emiliát.”

„U. I. Németül irtam önnek, mert más nyel-ven nem vagyok képes érzelmeimet szavakba önteni; de őn irhat nekem oroszul.”

— Nős, felelt őn neki? kérdők a hadnagyot.

— Sokszor szándékoztam, de hogyan írjak neki? Én nem tudok németül, — oroszul pedig?... Akár mit is mondjon, csak mással kellett volna lefordíttatnia. Aztán?... ti értetek engem... e levelezés... akardojt becsülete... elég az hozzá... nem válaszoltam.

És valahányszor a hadnagy bevégzé elbeszélését: fe-jét rázta és sohajtott. Ilyen, mondá, a fiatalság! — S ha volt hallgatói közt vagy egy ujonez, ki először hallá híres történetét, a hadnagy megfogta kezét, fejéhez vitte és meg-tapogattatta vele sebhelyét. Valóban a forradás felette nagy volt s egyik fültől a másikig ért.

Fordította: L. M.

A 'KELET' TÁRCZÁJA.

Jergunow hadnagy kalandja.

(Elbeszéli Turgénjow Iván.)

IV.

(Vége.)

Látni való volt tehát, hogy a gyilkossági merény-letről sejtelve sem volt. Vagy talán őt is rászédtek? Ta-lán nem kapta meg osztályrészét a zsákmányból? Talán lelkiismerete szólalt meg? És mégis amaz ocsmány szipir-tyóval távozott Nikolajewből, ki bizonyára be volt az egészbe avatva... A hadnagy nem volt képes kiokosodni az egész-ből s bizony elégszer untatta inasát a val, hogy elbeszél-tette magának vele, hogyan nézett ki ama fiatal lány, mit mondott, sat.?

Tizennyolez hó mulva német levelet kapott Jergu-now Emiliától, alias Bengel Friderikától, melyet azonnal lefordíttatott magának, s melyet azóta számtalanszor mu-togatott nekünk. A levél tele volt helyesírási hibákkal és fölkiáltó jelekkel.

A borítékon a boroszlói postabélyeg látszott, tar-talma pedig, majdnem szórul-szóra, im ez volt:

„Drága, hasonlíthatlan Floresztanom! Kedves Jör-genhof hadnagy ur! Hányszor fölfogadtam már, hogy irok önnek, de — fájdalom, mindig csak halogattam, bár ama gondolat, hogy őn engem is részesnek hihet ama rettentő bűnben, a legborzasztóbb rám nézve. Oh drága hadnagy uram, higgye el, az a nap, melyen megtudám, hogy őn ismét meggyógyult és egészséges, éltém legboldogabb napja volt! Teljes öngazolásra ugyan, fájdalom, nem számítha-tok, mert nem tagadom: én valék csakugyan, ki észrevet-

B. Podmanitzky Frigyes pártolja a külön véleményyt.

Ülés vége 2 órakor.

Pest, febr. 25. 1870.

Elnök: Somssich Pál; jegyzők: Széll, Paracetics. Szűllő Géza 32,000 forintot kér a basin-perneki országot számára; a pénzügyi bizottsághoz utasítatik.

Lázár Ádám az erdélyi keleti vasút kiépítése ügyében interpellálja a közmunka és közlekedésügyi minisztert s kéri tudomása az ezen vasút kiépítése elő gőrdült akadályokról és körülményről, hogy kamatbiztosítás az engedély okmányban meghatározott idő előtt is kiadatott, s hajlandó-e ezen akadályok elhárítása iránt intézkedéseket tenni. Kiadatik a miniszternek.

Boross Pál mint az állandó igazoló bizottság előadója, jelentést tesz, mely szerint Török Albert Udvarhelyszéken megválasztott képviselő a 30 nap fentartása mellett igazoltatik. Együttal felolvassa Simonyi Ernő különvéleményét, mely szerint a jegyzőkönyv az illető igazolási bíráló bizottsághoz adandó ki, mivel a megválasztott megválasztatása idején bíró volt.

Simonyi Ernő elvi kérdést lát az ügyben, s az idevágó incompatibilitási törvény magyarázatát kéri — Papp Zsigmond tudatja, hogy a megválasztott kép, bírói állásáról már lemondott — Hodossi Imre hasonló nézetet nyilvánít, — Simonyi Ernő a tett kifogás folytán a bíráló bizottság megvizsgálását szükségesnek látta, hasonló nézetben szólnak: Ghyczy K. Németh Albert és Tisza Kálmán, — Justh József az ügyet nem vélve tárgyalhatónak napirendet indítványoz, mit Zsedényi pártolván, a ház napirendre térs által tudomásul veszi az áll igazoló bizottság jelentését.

A napirendben harmadszori felolvasás után véglegesen elfogadjatik az 1871-ik március havi indemnityról szóló törvényjavaslat.

A napirend második tárgya a kérvényezési bizottság jelentése, mit Szőgyény László és Ürményi Miksa teljesítenek, az illető elintézkések tudomásul vétetvén. Szavazásra csak egyszer került a dolog, Gonda László és Csiky Sándor felszólalása folytán.

A napirend harmadik tárgya a honvédlövasság szaporításáról szóló honvédelmi törvényjavaslat tárgyalásának folytatása.

Németh Albert pártolja a kisebbségi véleményt.

Pulszky Ágost hasonlóképp nem látva érveket támogatva az előtte szóló szavait, tanácsait megköszöni, de nem él velük.

Gr. Zichy Manó személyes sértésnek tekinti, hogy az osztrák hadseregben szolgáló hadiakról az mondott, hogy mindig szaladnak Kéri e szóvisszavonását.

Németh kijelenté, hogy soha semmit nem von vissza, de nem is szükséges, mert Z. M. nem veheti magára a mondottakat, hisz ép azok között volt, a kik kergették. (Vége köv.)

KÜLFÖLD.

Kolozsvár, február 26.

(s.) A béketárgyalások a francia kormány küldöttség, illetőleg Thiers és a porosz főhadiszállás között, — mint legutóbbi táviratunk jelenté — csak nem befejeztettek már s minden órán várhatjuk a béke aláírásáról szóló hírt. A békefeltételeket még ma sem tudjuk ugyan bizonyosan; mindazáltal fait accompli-nak vehetjük, miszerint Elsass és német Lotharingia átengedése a francia békeküldöttség elvben beleegyezett. Ha vajjon a bordeauxi nemzetgyűlés is elfogadja e magas árt: ez képezi még kérdés tárgyát. A jó akaratú, de késő erőlködés, melylyel az angol kabinett még az utolsó órákban kísérletet tett, e tartományok Németországba leendő bekebelezésének megakadályozását meggátolni, vagy legalább azok neutralitását keresztül vinni, szinte nevetségeseknek tűnnek fel, ha meggondoljuk, hogy mily magatartást tanusított a szigetország akkor, midőn csak egy kissé erőlyesebb fellépés Poroszországot megállítja vala diadal útjában, s meggondoljuk, hogy ha a porosz sas még akkor sem volt hajlandó engedni, midőn még a hadiszerencse nem volt egészen az ő részére eldőlvé, mint ma. A hadikárpótás állítólag tetemesen leszállítottat, sőt még arról is lemondana Poroszország, hogy Champagne tartományt a békefeltételek végleges teljesítéséig zálogkép meg szállva tartsa. A Párisba való bevonulásról azonban nem akar Vilmos császár lemondani, habár nagylelkűsége mégis annyira terjed, hogy a ceremóniát nem akarja formailag oly lealázóvá tenni a francziákra nézt, mint a hogy eredetileg tervezte volt: a német csapatok t. i. nem mint győzők, hanem mint vendégek fognának bevonulni Párisba. Általában a németek és francziák közötti közlekedés most már kevésbbé lealázó alakot öltött magára; így p. Thiers látogatást kapott a porosz koronahercegtől.

Az orléans-hercegek, Joinville és Aumale herceg, a bordeauxi nemzetgyűlés elnökéhez egy iratot intéztek, melyben kijelentik, hogy képviselői mandatumok elfogadását a nemzetgyűlés határozatától teszik függővé. Kacérkodás-e ez a népszerűséggel avagy valódi szabadelvűség és lojalitás a népfenséggel szemben? Az előbbi valószínűbb, de az utóbbi sem lehetetlen; habár azt sem lehetne a nemzetgyűlés részéről igazolt eljárásnak tartani, ha megfosztaná őket a nemzetgyűlés a képviselőségtől csak azért, mert orléans-ok és trónkövetelők, ha különben megválasztásuk teljesen törvényszerűleg történt.

Napoleon ex-császárnak Bismarck tudtára adta, hogy fogsága azonnal megszűnik, mihelyt a béke megkötöttet, minél fogva az elutazás már 28-án meg fog történni s állítólag vagy Schweicz vagy Anglia lesz az ország, melyet ő exfelsége letelepítésével szerencsétlenné fog.

A béke feltételekre vonatkozólag Bismarck ultimátuma állítólag a következőkből állana: Elsass és német Lotharingia átengedése Metzzel és Belfort-tal együtt, 2 1/2 milliárd hadisarcz és kárpótás a német magántulajdonon

ejtett károkért. Thiers evel szemben eleintén említett két tartomány semlegesítését ajánlotta az erődök lerombolásával együtt, a hadisarcz lebebszállítását és a Párisba való bevonulás elmaradását, végre azonban még is beleegyezett Bismarck követeléseibe s csak azt kívánta, hogy a fegyverszünet hosszabbítását meg március 2-áig. Mint legutóbbi táviratunkból tudjuk, csak is ma estig történt a meghosszabbítás s Thiers Bordeauxba ment a nemzetgyűlésnek a feltételeket előterjeszteni.

A KELET magán-távirata.

Feladatott Pesten, febr. 27. 10 ó. 20 p. d. e.

Érkezett: febr. 27. 10 ó. 34 p. d. e.

Favre, Thiers és Bismarck, hivatalos jeientés szerint, pnteken irták alá a békekötést, mely szerint Elsass, Lotharingia és Metz engedtetik át Németországnak; a hadi kárpótás pedig 1500 millió tallérban határoztatik meg. A béke-okmány tegnap terjesztetett a nemzetgyűlés elé.

A constituante elé több kérvény terjesztetett az iránt, hogy a kormány székhelye állandólag Párison kívül legyen.

Thiers határozottan köztársasági álláspontot foglal el.

A strassburg-párisi vaspálya-közlekedés helyre van állítva.

Táviratok.

Bécs, febr. 25. Biztos forrás után hirlik, hogy a császár Hamm udv. tanácsost tegnap a földművelésügyi tárca átvétele tárgyában fogadta.

Bordeaux, febr. 25. Picard ma, Ducrot, Segrís és Forcade tegnap ide érkeztek.

Amiens, febr. 25. A békealkudozások oly kedvező eredménnyel folynak, hogy a német csapatparancsnokok rendeletet vettek, miszerint elvonulásra készen álljanak. A lovasság már el is indult a határok felé.

Prága, febr. 25. Hirlik, hogy Kellersperg a helytartói méltóságot el nem fogadta s Bohuslane szólítottatott fel annak elfogadására.

London, febr. 24. Disraeli a pontuskérdési vitában azt mondá: A brit kormány a conferentiát oly előre megállapított határozattal kezdeményezte, mely ellenkezik Angolország becsületével. Gladstone védelmezvén a kormány politikáját, ezeket mondá: Russel nem állította, hogy Angolország szövetségesével vagy a nélkül kész háborút indítani a Fekete-tenger semlegességének fntartása iránt; a kormány kezdeményezte a conferentiát, hogy alkalom nyujtassék Oroszország netaláni nehezteléseit a méltányosság, őszinteség és nemzetjog szempontjából, tanácskozás tárgyává tenni. Moore interpellatiojára tagadja Gladstone, hogy a királynő Hozier által szerencsekívánatait fejeztette volna ki a német koronahgnek hadi sikere fölött; Hozier csak barátságos tudósításokat vitt Versaillesba Victoria királynő rokonainak. Lutt előterjeszti a keletindiai költségvetést. A mult évi jövedelem 120 ezer, az idei pedig remélhetőleg egy millió font sterling többletet tesz.

Bordeaux, febr. 25. Miután Thiers és Favre elutazása Párisból még nincs jelezve, azt hiszik, hogy a nemzetgyűlés holnap nem tart ülést. Valószínűleg meghosszabbították a fegyverszünetet 48 órával.

Berlin, febr. 25. Minden intézkedés megtétezt a bevonulásra — f. hó 26-án — Párisba. Belleville és Villetes megszállása is szándékoltatik. Aztán néhány nap mulva a császár előtt nagy hadiszemle lesz.

London, febr. 25. A „Daily News“ jelenti: Blanc, Hugo, Rochefort és 150 radikális balpárti képviselő indítványozni fogják, hogy Napoleon vád alá helyeztessék.

Bordeaux, febr. 24. A „Bordeaux“ című lap szerint Németország Lotharingiáról lemondott. A nagyhatalmak pártolják Németország jelenlegi feltételeit.

Bordeaux, febr. 24. A nemzetgyűlés pénzügyi bizottsága kétségenkívül elismeri a nemzeti védelmi kormány által megkötött kölcsönt.

NAPI HIREK.

— A muzeum mai közgyűlésén láttuk ama gyönyörű diszálbum egy példányát, melyet a magyar püspöki kar a vatikáni Corvin-codexekről fényképezett hasonmásaiból (50 példányban) állítottatott ki, Romer Fl. magyarázó szövegével. A képek meglepő tisztasággal tüntetik föl 16 lapon, Verzaschi Henrik műintézetéből, a Codexek nevezetesebb részeit, melyek, mint látszik sokban valódi műdarabok. A muzeum a püspöki kar ajándokából nyerte e mű-kincset, Simor, hg. primás és Haynald érsek külön levele kíséretében.

— A kolozsvári kör, mely felolvasásszerű megvitatás szempontjából négy osztályt állított, helyi érdekeket képviselő osztályát tegnap alakítá Köváry L. elnöksége, dr. Horváth M. jegyzősége mellett. Határozatba ment, hogy

egyelőre az osztály minden vasárnap délután összejön. A jövő ülésre dr. Török Aurél közegészségügyi, Nagy Lajos szepitészeti indítványt jelentettek be, míg Szabó Károly felszólítására K. Papp Miklós a városunkban régebbi keletkezésnek indult tűzoltó előmunkálatai előadását vállalta el, melyhez az elnök a tűzoltásügy világstatistikája jelzését ígerte. Mindjárt ez ülésen többek óhajítása s K. Papp M. indítványára a sétatútnak már hirlapilag is megpendített folytatása a Bornyumál alatt, vita alá vétetett, s létrehozásának pártolása, elősegítése közmegállapodással emeltetett.

— Gróf Pejachevich János szadai földbirtokos Szász Károly pestmegyei tanfelügyelőhöz levelet intéz, melyben Eötvös emlékére 6000 forintnyi alapítványt tesz egy községi iskolára Szadán.

— A redouté zene-akadémia, mint mondani szokták nem nagy, de válogatott közönség előtt folyt le, és pedig igen szép sikerrel. Az ígért közreműködők közül ugyan Weiszbach kisasszony visszalépett, helyét azonban Kletzer Feri és neje kárpótolva töltették be. Minap már nyilatkozunk Kletzer F. művészi játékáról, s most sem tehetünk többet hozzá, mint, hogy magához méltón adta elő finom műérzéssel összeállított darabjait. Különösen sikerült és tiszta, finom pianóval excellált Pergolese XVI. századbeli áriája és Rossini Triója, melyet Kletzer, Szenkovits és Ibner urak adtak elő. Különben minden szám kiemelhető volna s a közönség nem is fukarkodott zajos tetszésnyilatkozataival. Kletzer Valéria asszony mind német előadásokat tartott előnyére. Nem vagyunk ugyan nagy barátjai a melodramatikus előadásoknak, talán mivel a zene elvonja a figyelmet a szavaltól, vagy talán, mivel nem zongora, hanem zenekari kíséret találóbb és hatásosabb lenne, s épen ezért nagyobb hatást tőnek humoros szavaltatai, zenekíséret nélkül, s azok közt is „a lány évei“ című, melyet valódi kedélylyel adott elő, bár Hobbél Heide-Knabeja is megindító hatást tőn. A művészpár, mint halljuk, innen Nagy-Enyeden, Fehérváron, Szebenben, Brassón át Bukurestbe és Konstantinápolyba utazik.

— Február 26-án Marezell Géza jutalmán adatott O. F. Berg „Nr. 28“ című szimmi magyar fordításban. Ezen termékeny bécsi szimmi több szindarabjával történt már kísérlet szinpadunkon, de rendesen nem szerencsésen; mert először a bécsi élet oly sajátosság, alakjai pedig oly idegenek, hogy azok nálunk nem képesek az író által célzott hatást előidézni; ehhez járul másodsor azon körülmény, hogy a bécsi német nyelvet semmiképpen sem lehet magyarra áttenni; ugyanaz, a mi Bécsben nevető izmainkra jótékonyan hat, magyar szinpadon csak sajnos mosolyra indít. Azonban Berg ezen szimmi azok közé tartozik, melyek még élvezhetők, bár alakjai szintén a specífus bécsi népelethől választottak ki. Marezell s Medgyaszay a két fő alakot meglepő hiven ábrázolta, minek jutalmán számos kihívásban részesültek. A többi szereplők is igekeztek érvényre emelkedni.

— Szebenben építettő társulat van alakulóban. Hát Kolozsvárnak — a szállás-szükség e most folyó 7 sovány esztendejében — nem jut-e eszébe, hogy nem csak a közönség kényelméért, hanem saját zsebének hasznáért sem ártana ily társulat alapítása.

— A magyar keleti vasút ügyeiről mindig zavarosabb és aggasztóbb hírek szállonganak s egy bécsi lap szerint végre a magyar közlekedési miniszterium is indítatva éri magát, beleszólni a dologba. A kormány állítólag az engedélyt bíró angol-osztrák bankot akarja per útján kényszeríteni, hogy a pálya kiépítésére szükséges összegről gondoskodják, ha az eddigi rossz gazdálkodás által a részvényesek által befizetett tőke talán nem lenne elegendő.

— Bécsben azt a furcsa hírt terjesztik, hogy Napoleon számára valaki ott házat nézett. Hozzá levén szokva, hogy minden bihorvesztett fejedelmet hozzánk küld a fama, szinte csodálkozunk, hogy újdonságainak közül még egy sem szegmelt ki Sedan embere számára valami „alföldi“ jószágot.

— Az Aradi postahivatalnál f. hó 13-án Mauró Fanni k. a. a postakezelési vizsgát a legjobb sikerrel letette; s jelenleg özvegy anyjánál a csermői postahivatalt önállólag kezeli. Óhajtuk, hogy több követői legyenek

— Mai hirdetési rovatunkban, az „Europa“ biztosító társulat és Karvázy Gyula jelentéseire, fölhívjuk t. olvasóink figyelmét.

— Ulrich J. helybeli czukrász, ki nyaranta a sétatéren gyakran tűzijátékokkal kedveskedett a közönségnek, f. hó 26-án meghalt.

— Régiségek elorzása. E napokban a palermói királyi muzeumból nagy értékű régiségek oroztattak el. Az elorzott tárgyak: aranyművek, többnyire egyházi készletek, 18,157 lira értékben; továbbá gemmák és aranyművek, érmek és pedig 35 arany, 113 ezüst és négy bronz érem, összesen 3000 lira értékben. Az elorzott tárgyak értéke 30,000 lirára tehető. Az érmek széle vörös, sárga, kék és fehér olaj festékekkel jelezvék, és ha a tolvajok e színeket eltávolítani igekeztek volna, a nyom mindig látható lesz vagy vegytani szerek használatá esetében, a vegytani kezelés kétségtelenül felfedezhető.

— A párisi „Rappel“-ből idézi az „Er“ a következő sorokat: Az imént egy sereg diadalmas bevonulásának voltam szemtanuja. A poroszokra gondolnak önk? A világért se tegyék! Egy nagy, kővér disznókból álló csordát hajtottak a városba. Méltóságteljesen lépdelték, tekintélyes s mégis bámész pillantásokat vetve maguk köré, hogy miért környezik, bámulják és simogatják az emberek annyira. Rőfögésük azon szelid hangon történt, melyet ismertek, s fogadom, hogy kevés énekes sőt még énekesnők sem igen örvendeztettek meg vakit hangjaikkal annyira, mint e diadalmas ormányok látása.

KÖZGAZDASÁG.

A kolozsv. takarékpénztár közgyűlése.

A helybeli takarékpénztár f. hó 23-án tartotta második számoló közgyűlését. 73 tag 490 részvényt tévén le,

az elnök felkért gr. Eszterházy Rálmán a gyűlést meleg szavakkal nyitja meg, mire igazgató Korbuly Gergely ol- vasta az üzleti jelentést. Örömmel értesültünk, hogy — miként a jelentés magát kifejezte — az ifjú intézet nem csak érdekel, de bizalommal is gyarapodott, s hogy az intézet már is azon helyzetbe jött, hogy oly kölcsönzőket, kik városunk díszítésé mellett, a beállt lakás-szükség- kívánnak építkezéseikkel segíteni, támogatást nyújthat. A forgalmi kimutatás 2304 betét után 727,515 frt betétet, összesen 1.922,220 frt bevételt, — a mérleg és vagyon kimutatás 640,692 frt vagyonra mutatott. A nyereség és veszteség számla minden részvény után 5 ft, vagyis 10% kamat és osztalékot, e mellett a honvédségre 100 ftot, a jótékony négyeletnek, zeneconservatoriumnak, szegényalapnak 50—50 ftot juttatott.

A titkári, a számadás vizsgáló, leltározó bizottságok jelentése után, a közgyűlés az igazgató mintaszerű veze- tése iránt a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott. A volt bizottságok újra megválasztottak, s a gyűlést a szavazat- szedő bizottság jelentése rekesztette be, mely szerint a kisorsolt 8 választmányi tag közül újra megválasztottak Bánya Vitalis, b. Bánfi Albert, Benel János, gr. Lázár Miklós, Nagy Péter, Stein János, mint új tagok léptek be Magyar Mihály és Halmágyi Sándor.

— A helybeli sétatéri részvénytársulat a jövő hó vége felé fogja tartani közgyűlését. A legközelebből tar- tott választmányi gyűlés az osztalékot, mi két évre szól, 8 ftban állította meg.

— A hivatalos lapban közzé vannak téve a feltéte- lek és módok, melyek mellett a m. kir. kincstár egyesek- nek a kincstár részére leendő dohány termelést engedélyez. Az összes engedélyezett földterület 109,340 katastrális hold, melyből Erdélyre 2600 hold esett, még pedig Ma- rosvásárhelyre 1900, Szepesi-Sz.-Györgyre 300, Fogarasra 300, Maros-Portusra 100 hold. Az erdélyi dohányokra nézve a beváltási ár mázsánként, a válogatott levelekért 20 ft, az I. oszt. 16 ft, a II. oszt. 11 ft, a III. oszt. 7 ft. 50 kr. A termelni kívánók engedélyérti bejelentéseiket mart. 10-ig kell hogy beadják, az illető cs. kir. dohány- beváltó felügyelőségnek.

— Pesten a múlt év végével 99 részvényes társaság volt, s az 1868-ki pénzváltás következtében több társa- ság liquidált, a duna-gőzhajózási társaságok pedig, hogy a duna-gőzhajózási társasággal a versenyt folytathassák, f. hó 11-én fusionáltak. Az egyesült társaságok mostani üzletejére 7 millió ft, s flottája 48 gőzös, 195 teherhajó- ból áll.

— Az országgyűlés által kiküldött bankbizottság, nem csak a szakfőnök kihallgatását végezte be, de egy- szersmind zárulását is megtartotta. Mint a lapok hallják, a bizottságban az osztrák nemzeti bankkalki kiegyezés ver- gődött többségre, s csak ha ki nem egyezhetnének, jön második sorban azon javaslatuk, hogy az ország önálló magyar jegybankot állítson.

Felelős szerkesztő Szász Béla.

Nyiltér*)

Alig értesültünk volt szolgabíránk néhai Dózsa Sán- dor haláláról, ezzel kapcsolatban azon kellemetlen hírrel lepettünk meg, a mi figyelmeztetés is, hogy az üresedésbe jött hivatalba, frátai birtokos s a Schmerling időben is korszakot képezett, hirneves moesi járási szolgabíró Simon László úr egyetlen pártfogója befolyásában bizva, már is hallhatóság fészkelte magát. Ha e hír — mit, az embert meg nem tagadva, kétünk — való, úgy komolyan figyelme- ztetjük Simon László urat, hogy elégedjék meg e rövidre szabott felszólításunkkal és legyen boldog keble és hivatala megett szerzett kincseivel; mert mi mindenre készek le- szünk, természetesen adatok dolgában, csak hogy magun- kat sötétes alakjától megóvjuk; már pedig sötétben tátong vissza elmúlt hivataloskodása és látni enged ott . . ., nó de ezt most elmondani tilt a gyöngédség és becsületesség fölfevés.

Ezekután, remélve, hogy jelen soraink az illetők, külö- nösen főispán ő mltsga által tevélegesen és Simon ur ál- tat szenvedőlegesen figyelembe fognak vétetni, azon oha- junkkal zárjuk be e nyilatkozatunkat: vajha azt tovább folytatni kénytelenek ne lennének.

Többen a moesi járásból.

*) E rovat a'att közlőtekért csupán a sajtóhatóság iránt vál- lal felelősséget a szerk.

„EUROPA“

Biztosító részvénytársaság Bécsben.

Helybenhagyatott a magas m. k. földmivelés-, ipar és kereskedelmi miniszteriumnak 1869-iki Novem. 5-kén 20881 sz. a. kelt rendelete által.

A) Igazgató-tanács:

Elnök:
Herczeg Thurn Taxis Egon.

Báró Andrian-Werburg Nándor,
a cs. k. szab. Egyetbank igazgató tanácsosa.

Boschan Győző lovag,
(Boschan József fia bankháza.)
Diedek Károly,
gyárbirtokos.

Báró Diller Lajos,
magánzó.

Dürfeld Gusztáv, lovag. — Goldschmidt Armin, lovag. — Reizes Zsigmond. — Pottagok: Dr. Chornitzer Ede. — Theimer Ede.

Gerson Miksa,
gyárbirtokos, a „Gerson és Lippmann“-cég társa, Ferencz- József rend vitéze.

Mayer V. és Fiai“ cég főnöke.

B) Vizsgáló-bizottmány:

Reizes Zsigmond. — Pottagok: Dr. Chornitzer Ede. — Theimer Ede.

Az igazgatóság.
Zwernemann Henrik.

Van szerencsénk ezennel tudomásul hozni, hogy Erdély részére Kolozsvártt egy vezérügynök- séget állítottunk, melynek főnökévé eddigi felügyelőnk **Ottlik Pál** urat neveztük ki, ki fel van hatalmazva biztosítási ajánlaokat elfogadni a következő ágakban:

a) tűz- és felrobbanási károk ellen, b) jószág elszállítási károk ellen vizen és szárazon, c) jégkár ellen, d) tűzkörüveg törési kár ellen, e és végre biztosításokat az ember életére minden eddigi ismert mód szerint, mint biztosítását a hozzátartozóknak, személyes biztosításokat kor szerint, gyermekek kiházasítási biztosítását, élet jára- dékok és özvegyi pensiók biztosítását stb. stb. s mindezekről fel van hatalmazva kötvényt is kiállítani.

Az igazgatóság.

A fenebb irtakra vonatkozólag alolirt vezérügynökség ajánlja magát biztosítások elfogadására a legmértányo- sabb feltételek mellett, a legpontosabb és leghitelesebb kárvizsgálat ígérete mellett.

Az „Europa“ biztosító részvénytársulat vezérügynöksége Kolozsvártt.

Ottlik Pál

Ideiglenes irodai helyiség buzautca 119 sz.

Közgyűlés.

A m.-valkői, kelezeli és k.-ujfa- lusi havas-birtokosságnak f. évi **már- czius 2-kán d. u. 3 órakor** közgyűlése lesz Kolozsvártt főinspector b. Jósika Lajos ur ő nsga házájánál és elnöklete alatt, melyre a t. cz. birto- kos urakat tisztelettel meghívja,

Kolozsvártt, febr. 22. 1871.
GYARMATHY MIKLÓS,
alinspector.

Végeladás!!!

Károlyfehérvárra költözvén át, van szerencsém tisztelettel tudatni, hogy **vas-, fűszer-, norinbergi-, üveg- és porcellán-keres- kedésben**

végeladást

rendeztem, mire is a n. érd. közönsé- get figyelemre teszem.

Nagyenyed, február 18-án, 1871.

Bisztritsányi Sándor.

1—3

(78)

Karvazy Gyula

főterem lévő esemege üzletében kaphatók:

Pástétom 1 kis doboz 4 ft.	—	kr.	Debrezeni füstölt kolbász 1 font	—	frt 52	kr.
„ 1 nagy doboz 9 ft.	—	kr.	Braunschweigi kolbász 1 font	1	frt 60	kr.
Strachino 1 font	—	frt 96	Sonka kolbász 1 font	1	frt 20	kr.
Chester 1 font	—	frt 60	Nyelv kolbász 1 font	1	frt 20	kr.
Eidami 1 font	—	frt 96	Mortadella di Bologna kolbász 1 font	1	frt 40	kr.
Neufchatel 1 darab	—	frt 20	Szarvasgomba kolbász 1 font	1	frt 20	kr.
Fromage de Brie 1 font	—	frt 96	Mallandi szalámi	1	frt 60	kr.
Ementhaler 1 font	—	frt 80	Kassai „	—	frt 88	kr.
Groi 1 font	—	frt 48				
Francia gyümölcs elegy 1 font	2	frt 80	Hering páczolt (Rollhening) 1 darab	—	frt 8	kr.
Francia gyümölcs kajsz 1 font	2	frt 80	Hering hollandi fűszerezett, Hering marinált 1 darab	—	frt 20	kr.
Francia gyümölcs renglot 1 font	2	frt 80	Pisztráng olajban 1 doboz 3 ft	—	kr.	
Francia gyümölcs cserenye 1 font	2	frt 80	Hering „ 1 doboz 2 ft 80 kr.			
Legfinomabb befőtték 1 font	2	frt 80	Szárdinia 1 doboz	—	frt 50	kr.
1 üveg 55, 60 kr. és 1 ft 20 kr.			Szárdinia nagyobb 1 doboz	—	frt 65	kr.
Ceyloni narancs zöld 1 font	2	frt 40	Szárdinia legnagyobb 1 doboz	—	1	frt 20
Ceyloni narancs sárga 1 font	2	frt 80	Angolna 1 font	—	frt 80	kr.
Görzei gyümölcs 1 font	1	frt 20	Viza Ikra (Caviar) 1 font 2 ft 80 kr.			
Birsalma sajt 1 font	1	frt 60	„ valódi orosz 1 font	4	frt —	kr.
Török puliszka 1 font 1 ft 40 kr.			Bothal, Stockfish 1 font	—	frt 48	kr.
Karlsbadi ostya magyaróval 1 darab	—	frt 3				
Karlsbadi ostya vaníliával 1 darab	—	frt 6				
Karlsbadi ostya csokoládéval 1 darab	—	frt 6				

Spécifique le meilleur et le plus utile pour la toilette d'hommes et de dames.
Véritable poudre cosmétique de Lyon,
qualité supérieure
pour la conservation et la régénération du teint.
Das Vorzüglichste und Nützlichste für Damen und Herren Toilette.
Echtes Lyoner feinst Cosmetisches-Pulver,
zur Conservierung und Herstellung des feinsten Gesichts, Hals und Arm Teints.
Dépôt principal à Transylvanie chez Monsieur JULES KARVÁZY, Klausenburg.

Haupt Niederlage für Siebenbürgen bei Herrn JULIUS KARVÁZY in Klausenburg.
Femint szepítő szor különösen hölgyeknek — kik arcz- és testbőrüket gyönyörű fehérré akarják hajpározni — nagyon ajánl- ható, annál is inkább, mert ártatlan szer, miről is a Lyoni készítő kezeskedik.

Nyomatott az ev. ref. főtanoda betűivel Stein Jánosnál.